

Mos Grondwatertechniek voor CO₂ vermindering.

Begin september heeft de CO₂-audit weer plaatsgevonden, waarover we graag een update geven. De externe audit helpt ons om scherp naar onze documenten te kijken, waardoor we in de komende tijd zullen werken aan een verbetering van het inzicht in doelstellingen en maatregelen, zodat we hier ook makkelijker over kunnen communiceren.

Ook over het afgelopen jaar (2019) hebben we een berekening gemaakt van onze directe emissies (scope 1) en indirecte emissies (scope 2) conform de richtlijnen van ISO14064-1.

Hieronder is de emissie-inventaris weergegeven:

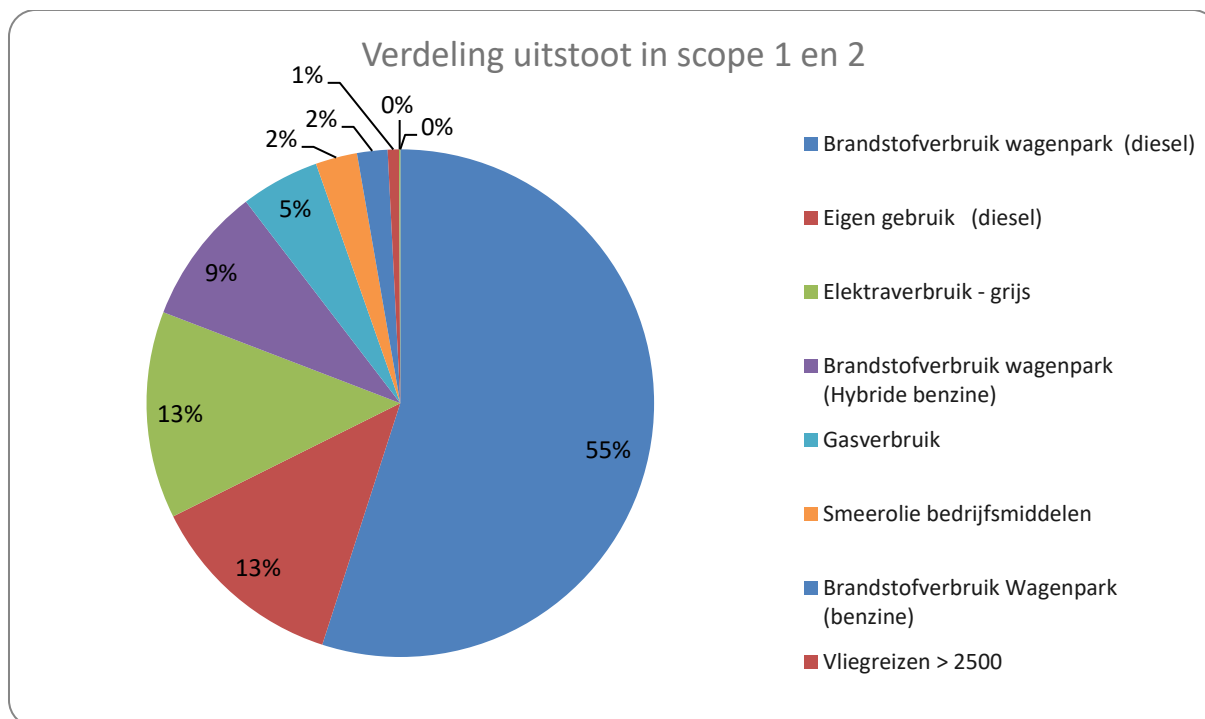
Scope 1	omvang	eenheid	conversiefactor	ton CO ₂
Gasverbruik	11,480	m ³	1,890	22
Eigen gebruik (diesel)	16,967	liters	3,230	55
Brandstofverbruik wagenpark (diesel)	73,649	liters	3,230	238
Brandstofverbruik wagenpark (Hybride diesel)	0	liters	3,230	0
Brandstofverbruik wagenpark (Hybride benzine)	13,841	liters	2,740	38
Brandstofverbruik Wagenpark (benzine)	3,065	liters	2,740	8
Adblue	1,352	liters	260	0
Smeerolie bedrijfsmiddelen	3,823	kg	0.0030	11
Koudemiddelen	0	kg	2,088	0
Stadswarmte	0	GJ	35,970	0
Totaal scope 1				373

Scope 2	omvang	eenheid	conversiefactor	ton CO ₂
Elektraverbruik - grijs	87,957	kWh	649	57
Elektraverbruik - groen	20,010	kWh	0	0
Zakelijke km priveauto's (diesel)	0	km's	213	0
Zakelijke km priveauto's (LPG)	0	km's	196	0
Zakelijke km priveauto's (benzine)	0	km's	224	0
Brandstofverbruik huur (diesel)	0	liters	3,230	0
Brandstofverbruik huur (LPG)	0	liters	1,806	0
Brandstofverbruik huur (benzine)	0	liters	2,740	0
Vliegreizen < 700	0	km's	297	0
Vliegreizen 700 - 2500	0	km's	200	0
Vliegreizen > 2500	21,038	km's	147	3
Totaal			Totaal scope 2	60

Totaal scope 1 en 2				433
----------------------------	--	--	--	------------

Ten opzichte van 2016 hebben we een reductie van 17,8% gerealiseerd, afgezet tegen de omzet. De totale uitstoot CO₂ komt uit op 433 ton.

De onderverdeling is als volgt:

Analyse en trends:

- Het brandstofverbruik van het wagenpark en de machines blijven verantwoordelijk voor het grootste gedeelte van de uitstoot.
- We hebben meer volledig elektrische auto's aan ons wagenpark toegevoegd én we hebben de eerste bedrijfsauto die uitgevoerd is met een mild hybrid systeem aangeschaft. Hiermee zetten we de trend voort van het elektrificeren van het wagenpark.
- De uitstoot in scope 1 neemt hierdoor af door verminderd brandstofverbruik (trend)
- De uitstoot in scope 2 neemt hierdoor wel toe, omdat elektrisch laden in scope 2 wordt meegerekend (trend).

Energiebeleid

Eens in de drie jaar nemen we een nieuw basisjaar. We hebben besloten dat we 2019 hiervoor aanhouden. Verder hebben we besloten om de doelstellingen niet meer op basis van het aantal FTE te formuleren, maar op basis van de omzet. Dit geeft een betrouwbaarder beeld over de daadwerkelijke CO₂ reductie.

In het kort komt het er op neer dat we zowel in scope 1 en 2 nog 10% willen reduceren. Dit ligt in lijn met de doelstellingen die we in eerdere jaren formuleerden.

Verder beramen we ons over de reductie in scope 2. Vooral nog bestaat deze voor Mos uit vliegreizen en elektraverbruik. Door ons elektrische wagenpark neemt de uitstoot hier toe, we zullen in de reductiedoelstellingen rekening moeten houden met dit feit.

Doelstellingen:

Hieronder een overzicht van de actuele doelstellingen.

<p>Doelstelling 2: In de loop van 2017 wil Mos Grondwatertechniek zonnepanelen plaatsen op het dak van de vestiging Halfweg (groene stroom doelstellingen).</p>
<p>Status: Het is tot nu toe niet gelukt overeenstemming te vinden met de verhuurder om het dak van deze locatie te gebruiken voor zonnepanelen. We blijven dit monitoren. Omdat dit doel op korte termijn niet haalbaar lijkt, voegen we een nieuwe doelstelling, 2a, in.</p>
<p>Nieuw! Doelstelling 2a: We willen meer inzicht krijgen in alternatieve brandstofvormen, waarmee we de CO₂ reductie verder kunnen doorvoeren.</p>
<p>Status: Dit is tevens een kwalitatieve doelstelling. Pas na het onderzoeken van de mogelijkheden kunnen we deze doelstelling kwantificeren. Onderzoek staat gepland voor 2021 en wordt uitgevoerd door de CO₂ verantwoordelijke.</p>
<p>Doelstelling 3a: In 2021 wil Mos GWT tenminste 20% reductie per FTE hebben gerealiseerd t.o.v. 2016</p>
<p>Status: In 2019 hebben we deze doelstelling niet behaald. Dit is te verklaren doordat de formulering van deze doelstelling geen rekening houdt met omzetsijging. Nemen we de omzet wel in ogenschouw, dan hebben we in 2019 19,8% reductie per miljoen omzet gerealiseerd t.o.v. 2016. We formuleren een nieuwe doelstelling op basis van het nieuwe basisjaar 2019, zie 3b.</p>
<p>Nieuw! Doelstelling 3b: In 2022 wil Mos GWT tenminste 10% CO₂ reductie per miljoen omzet hebben gerealiseerd ten opzichte van 2019.</p>
<p>Status: We hebben in de afgelopen jaar een flinke reductie kunnen realiseren. Omdat we in de afgelopen jaren ook de grootste slag geslagen hebben met maatregelen, verwachten we dat we in de komende jaren nog 10% CO₂ per miljoen omzet kunnen realiseren, bijvoorbeeld door het verder verduurzamen van het wagenpark en het minimaliseren van vlieguren.</p>
<p>Doelstelling 4a: In 2021 wil Mos GWT een reductie realiseren van 25% in scope 1 en van 15% in scope 2 ten opzichte van 2016</p>
<p>Status: Scope 1 is in 2019 11,5% gereduceerd ten opzichte van 2016. Het lijkt ambitieus om 25% te kunnen realiseren. Scope 2 is 4,8% gereduceerd ten opzichte van 2016. Ook voor deze formulering geldt dat we geen rekening houden met omzetsijging. Daarom formuleren we nieuwe doelstellingen die hier wel rekening mee houden. We doen dit meteen op basis van het nieuwe basisjaar 2019.</p>
<p>Nieuw! Doelstelling 4b: In 2022 wil Mos GWT tenminste een reductie in scope 1 van 10% per miljoen omzet ten opzichte van 2019</p>
<p>Status: In 2019 was de reductie in scope 1 per mln omzet t.o.v. 2016 20,5%. We hebben de grootste maatregelen genomen (elektrificeren wagenpark), waardoor we verwachten dat we tot en met 2022 nog 10% kunnen reduceren per miljoen omzet.</p>
<p>Nieuw! Doelstelling 4c: In 2022 wil Mos GWT tenminste een reductie in scope 2 van 10% per miljoen omzet ten opzichte van 2019</p>
<p>Status: In 2019 was de reductie in scope 1 per mln omzet t.o.v. 2016 14,3%. We hebben de grootste maatregelen genomen (minder vliegen) waardoor we verwachten dat we tot en met 2022 nog 10% kunnen reduceren per miljoen omzet.</p>
<p>Nieuw! Doelstelling 5: We willen awareness voor brandstofverbruik van het wagenpark verder ontwikkelen</p>
<p>Status: Het grootste reductiepotentieel ligt in het wagenpark. Daarom vinden we het belangrijk om medewerkers blijvend bewust te laten zijn en verder te laten worden dat het brandstofverbruik de grootste invloed heeft op onze CO₂ uitstoot. In eerste instantie zullen we dit doen door meer te communiceren over brandstofverbruiken per bedrijfswagen.</p>

Continue individuele bijdrage

Aan de werknemers wordt gevraagd ook ieder een individuele bijdrage te leveren aan de reductie van CO₂ uitstoot. We herhalen een aantal maatregelen om bij te dragen:

- Rijd zuiniger, dit blijft de grootste bron van uitstoot!
- Controleer regelmatig de bandenspanning van de personenauto of wagen. Een te lage bandenspanning verhoogt aanzienlijk het brandstofverbruik!
- Rijd bewust! 5 praktische tips:
  - Niet terugschakelen tijdens het remmen
  - Schakel de motor uit tijdens het wachten
  - Schakel snel op, dus zonder hoge toeren te maken
  - Beperk je snelheid (als je 80 % van de maximum snelheid zou rijden, scheelt dat 50-60 % in brandstof verbruik)
  - Gebruik de cruise control voor een constante snelheid
- Laat geen apparaten of verlichting onnodig branden!

Heb je daarnaast een goed idee om de CO₂ uitstoot verder te reduceren? Lever je ideeën aan de CO₂ verantwoordelijke r.krug@mos.nl dit mag op papier of per mail. Er zijn geen slechte ideeën!

We vragen van iedere medewerker ideeën om onze CO₂ uitstoot nog verder te verlagen. Zo zetten we ons samen in om onze CO₂ reductiedoelstelling te behalen.